

Leeruitkomst

De accountant begrijpt de invloed van AI op eigen werkzaamheden én klantprocessen, en maakt onderbouwde keuzes in lijn met (beroeps) regel- en wetgeving. De accountant is bekend met toepassingsmogelijkheden, beperkingen en ethische aandachtspunten rondom AI.

Domein
Leerdoelsuggesties

Individuele ontwikkeling

- Ik kan uitleggen hoe AI-modellen werken en aangeven wat AI betekent voor de betrouwbaarheid en herleidbaarheid.
*Denk bij AI-modellen aan bijvoorbeeld deterministische systemen en probabilistische Large Language Models (LLM).
Ik kan uitleggen waarom AI geen waarheid genereert, maar voorspellingen doet op basis van trainingsdata.*
- Ik kan AI-output kritisch beoordelen en bepalen wanneer aanvullende menselijke verificatie noodzakelijk is.
*Denk bij onbetrouwbare AI-output bijvoorbeeld aan consistentieproblemen, hallucinaties, 'echo-chamber'-effect, 'jagged AI-frontier'-effect en repliceerbaarheidsissues.
Denk ook aan alertheid op AI-ondersteunde fraude/misleiding zoals deepfakes, synthetische communicatie en CEO-fraude.*
- Ik kan professionele beginselen (VGBA), regelgeving en ethiek toepassen bij het gebruik van AI-tools.
Denk hierbij ook aan overwegingen omtrent transparantie, verantwoordelijkheid en kwaliteitsbeheersing. Denk bij regelgeving bijvoorbeeld aan AVG en auteursrecht.
- Ik kan effectieve prompts formuleren en de kwaliteit van AI-resultaten evalueren.
Let hierbij bijvoorbeeld extra op; geschikte

Teamontwikkeling

- Ik kan mijn team begeleiden in het verantwoord en effectief toepassen van AI-tools.
Denk hierbij ook aan afhankelijkheid van externe AI-systemen en organisatorische-, personele- en financiële implicaties van AI-gebruik en veranderingmanagement.
- Ik kan reflectie en kennisdeling over AI binnen mijn team stimuleren en faciliteren.
Denk hierbij ook aan het kunnen evalueren van maatregelen die noodzakelijk zijn om de integriteit van databases te waarborgen voor verantwoorde AI-implementatie en toepassingen.
- Ik kan risicoanalyses uitvoeren voor AI-gebruik in teamprocessen en de bijbehorende maatregelen bespreken met collega's.
Denk daarbij aan maatregelen en strategische keuzes die nodig zijn voor effectieve AI-governance en betrouwbare AI-systemen. Denk ook aan multi-disciplinaire samenwerking met bijvoorbeeld IT en juridische experts.
- Ik kan AI-toepassingen integreren in teamwerkzaamheden met aandacht voor kwaliteit, integriteit en efficiëntie.

Organisatieontwikkeling

- Ik kan beleid en governance kaders voor AI inrichten zodat deze bijdragen aan verantwoord en betrouwbaar gebruik binnen mijn organisatie.
Denk hierbij aan bijvoorbeeld AI Act, AVG, en auteursrechtelijke vraagstukken.
- Ik kan strategische keuzes maken over AI-investeringen, outsourcing en datagebruik, waarbij ik risico's en kansen zorgvuldig afweeg.
Denk hierbij ook aan de effecten op informatietransfers, databronnen en businessmodels.
- Ik kan de lange termijn impact van AI op verdienmodellen en competenties analyseren en vertalen naar toekomstbestendige beslissingen.
- Ik kan AI-gebruik binnen mijn organisatie toetsen aan maatschappelijke verwachtingen, beroepsregels en duurzaamheidsdoelen en dit vertalen naar concrete maatregelen.
- Ik kan medewerkers meenemen in veranderingmanagement rond AI en een lerende cultuur stimuleren binnen mijn organisatie.

structuur met duidelijke rol, niet-sturende formulering, context en data-afbakening.

- Ik kan reflecteren op mijn eigen gebruik van AI, feedback benutten en verbeteracties doorvoeren in mijn werkproces.
Denk bij reflectie ook aan ongewenste impact van AI op duurzaamheid en maatschappelijke vraagstukken.

Denk ook aan datakwaliteit (juistheid, volledigheid, actualiteit en consistentie) en de borging van gegevensstromen in ketens.

- Ik kan mijn team ondersteunen bij het evalueren en verbeteren van AI-gebruik, zodat een lerende cultuur ontstaat.

DNA-competenties

1. Professionele oordeels- en besluitvorming
2. Vaktechnische kennis en kunde
3. Leiderschap en verantwoordelijkheid

Competenties

Voor dit werkveld zien we de volgende kerncompetenties als meest dominant of relevant;

1. Professionele oordeels- en besluitvorming

AI-toepassingen bieden kansen, maar ook risico's. Juist in een adviserende rol moet de accountant kritisch blijven op de inzet, werking en uitkomsten van AI-systemen. Deze competentie stelt de accountant in staat om niet blind te vertrouwen op technologie, maar om bewust te bevragen, te toetsen en transparant te blijven richting klant en maatschappij.

2. Vaktechnische kennis en kunde

AI verandert de inhoud van het werk: van handmatige analyses naar geautomatiseerde besluitondersteuning. Dat vraagt actuele kennis van AI, datastructuren en relevante regelgeving. Alleen dan kan de accountant beoordelen of AI-oplossingen passend, betrouwbaar en ethisch verantwoord zijn. Deze kennis is cruciaal om professioneel te blijven handelen binnen een veranderend speelveld.

3. Leiderschap en verantwoordelijkheid

AI roept nieuwe vragen op over professioneel handelen en maatschappelijke gevolgen. Dat vraagt van de accountant persoonlijk leiderschap: bewust omgaan met technologische keuzes en stilstaan bij de bredere impact ervan. Het betekent ook verantwoordelijkheid nemen in gesprekken met collega's, klanten en stakeholders. Niet om alles te weten of op te lossen, maar om ruimte te maken voor zorgvuldige afwegingen in een complexe, veranderende context.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA